

Növényvédelem permetezőgépek nélkül?

Évek óta köztudott, hogy a növényvédelmi permetezőgépeket időszakosan felül kell vizsgáltatni. Erre szükség van a veszélyes szerek használata miatt, és indokolt, hogy a permetezőgépek úgy juttassák ki a vegyszereket, hogy azok ne ártsanak. Mindezzel a gazdálkodók is tisztában vannak, ezért odafigyelnek permetezőgépeikre, és már a felülvizsgálati kötelezettség törvényi előírása előtt is gondoskodtak a gépek szakszerű működéséről. Csakhogy egy új, idén júliusban hatályba lépett rendeletmódosítás – bármilyen abszurdan is hangzik – sok gazdálkodónak gyakorlatilag megtiltotta a permetezőgép-használatot. Máhr Andrással, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége főtitkárhelyettesével jártuk körül a témát.

Önmagában semmilyen problémát nem okoz, hogy a permetezőgépeket időszakonként a hatóság is ellenőrizze. Azonban az agrárminiszter 35/2019. (VII. 15.) AM-rendelete, amely a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM-rendeletet módosította, azt tartalmazza, hogy „az 5 évnél idősebb, nem felülvizsgált vagy felülvizsgálaton nem megfelelt növényvédelmi géppel növényvédelmi tevékenységet végezni tilos.” Vagyis, aki nem végezte el a felülvizsgálatot, az az érintett permetezőgépét nem használhatja. Mivel a rendelet a kihirdetését követő ötödik napon hatályba lépett, ez azt jelenti, hogy a termelőknek mindössze öt nap állt rendelkezésére, hogy gépeiket felülvizsgáltassák, mivel átmeneti vagy felkészülési időt nem hagyott a jogszabály.

Már a rendelet megjelentetésének időpontja sem szerencsés, mert éppen az aratás közepén kellett volna betartania a termelőknek a rendeletet. A főtitkárhelyettes szerint ebben az időszakban inkább azzal kell foglalkoznia a gazdálkodóknak, hogy a gabonát jó minőségben és a lehető leghatékonyabban takarítsák be. Igen csekély a valószínűsége, hogy az aratási munka dandárjában a gazdák a Magyar Közlönyt olvassák, és tudomásukra jutna, hogy 5 napon belül felül kell vizsgáltatniuk a permetezőgépeiket. Az a gazdálkodó sincs jobb helyzetben, aki időben értesült róla. A feladat ugyanis végrehajthatatlan, mivel a rendelet ugyan előírja, de július 20-áig a Nébih sem tette közzé a honlapján a felülvizsgálat elvégzésére jogosultak listáját.

Arról ugyan gondoskodtak, hogy a felülvizsgálatra jogosultak ez év december 31-

éig kapjanak időt az alapvizsga letételére, és közben a felülvizsgálatot is elvégezhessek – arról viszont nem, hogy a termelők is elegendő időt kapjanak a felkészülésre. A gazdálkodók nem tudják, kihez fordulhatnak a felülvizsgálat elvégzése érdekében, vagy ha találnak is ilyen személyt, egyáltalán nem biztos, hogy öt nap alatt megtörténik a felülvizsgálat – pláne akkor, ha mondjuk cserélni kell egy alkatrészt vagy javítani a gépet.

Máhr András emlékeztetett rá, hogy a termelők évek óta tudtak a növényvédelmi permetezőgépek felülvizsgálati kötelezettségéről. Egy erre vonatkozó rendelet 2016-ban meg is jelent – amit szinte azonnal módosítottak, mivel a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara, valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara között hitvita kezdődött a témában. Úgy tűnik, ez a 3 éves vita lezárult, csakhogy ennyi idő sem volt elegendő a növényvédelmi gépek időszakos, háromévente esedékes műszaki felülvizsgálatához szükséges rendszer kiépítésére. Viszont most megszületett a rendelet, és amit 3 év alatt nem sikerült elérni, azt most 5 nap alatt kellett volna végrehajtani. A kapcsolást azzal indokolják az illetékesek, hogy a felülvizsgálat uniós kötelezettség. Ez így igaz, az EU azonban, megfelelő időt hagyva a felkészülésre, már 2010-ben döntött e vizsgálat bevezetéséről.

A rendelet a legkiszolgáltatottabb termelőket sújtja igazán, hangsúlyozta a főtitkárhelyettes. Jellemzően a kevésbé tőkeerős kisebb gazdaságok használnak öt évesnél idősebb permetezőgépet, mivel nekik nem volt sem módjuk, sem pénzük korszerűbb berendezés vásárlására. Tegyük hozzá, hogy egy korszerű per-

metezőgép nem olcsó, akár 80–100 millió forintba is kerülhet.

Ugyanakkor a természet is teszi a dolgát: a kártevőknek nehéz megmagyarázni, hogy várjanak addig, amíg kialakul a rendszer, és amíg a Nébih honlapján megjelenik a felülvizsgálat végrehajtására jogosultak névsora. Ha egyeztettek volna az érintettekkel, köztük a MOSZ-szal a rendeltetvezetet – ahogy egyébként a jogalkotásról szóló törvény elő is írja –, akkor az érdekképviselet idejében jelezte volna a problémákat – mondta a főtitkárhelyettes.

A jogszabály hatálybalépése okozta zavart jól érzékelteti, hogy azóta az Agrárminisztérium és a Nébih is magyarázza az elhibázott rendeletet. Külön érdekesség, hogy a Nébih, mint a rendelet végrehajtásának ellenőrzéséért felelős szerv, kiadott egy tájékoztatót a termelőknek, amelyben leszögezi, hogy a „növényvédelmi hatóság ellenőrzései során figyelembe veszi, hogy minden gép azonnali felülvizsgálata nem lehetséges”, ezzel gyakorlatilag elismerve, hogy a jogszabály betarthatatlan. Van egy hatályos jogszabály, ami alapján megtiltják a permetezőgépek használatát, és van egy hatósági kinyilatkoztatás, ami alapján a jogszabály be nem tartása nem feltétlenül jár következményekkel. Ez súlyos jogbiztonsági kérdéseket vet fel. Esetleges jogvita esetén a termelő nem hivatkozhat a Nébih tájékoztatására, mert annak ellenére, hogy a jogalkalmazó – ez esetben a Nébih – mit ír le, a jogszabályban leírtak kötelező erővel bírnak. A jogbiztonság elve és kiszámíthatóság azt követeli, hogy az elhibázott rendelet azonnali módosításával rendezzék a kialakult helyzetet, mondta végezetül Máhr András.

H. Gy.